

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 - **13749864**
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

07 Ekim 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN HAYDAR ALTINTAŞ'IN
TBMM 7/30834 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

7/30834

SORULAR

Kütahya ve Uşak arasında bulunan Murat Dağı, zengin bir ekosistem ve bitki örtüsüne sahip olan önemli bir doğal alandır. Gediz Nehri'nin de doğduğu yer olan alan, bölgenin içme ve sulama suyu ihtiyacını büyük ölçüde karşılayan bir su kaynağı ve gelişmekte olan bir turizm merkezidir. Bunun yanı sıra, aktif bir fay hattının bulunduğu bölge 1. derece deprem bölgesi durumundadır.

Bölgede faaliyet göstermesi planlanan Anadolu Export Madencilik şirketine ait altın madeni projesiyle ilgili Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) süreci ve hukuki kararlar, kamuoyunda önemli endişelere sebep olmaktadır. Çevre ve insan sağlığı açısından hassas bir bölgede yer alan proje için 2019 yılında hazırlanan ÇED raporuna Bakanlık tarafından olumlu karar verilmiş olup açılan dava neticesinde "ÇED olumlu" kararı iptal edilmiştir. Şirketin itirazı üzerine Danıştay iptal kararını onamıştır. Buna rağmen ilgili şirket, 2023 seçimlerinin hemen öncesinde siyanür havuzlarını projeden çıkarttığı ve projedeki eksiklikleri giderdiği gerekçesiyle tekrar ÇED süreci başlatmıştır. Bakanlığınızın tekrar olumsuz görüş vermesi üzerine şirketin yeniden açtığı iptal davası mahkemece reddedilmiştir. Şirketin dosyayı Danıştay'a taşıması üzerine Danıştay 4. Dairesi yeniden keşif yapılması için dosyayı mahkemeye geri göndermiştir. Geçtiğimiz günlerde alanda yeni bir keşif çalışmasına başlanmıştır.

Bu çerçevede;

- 1- Maden sahasının çevresel etkileri yeterince değerlendirilmiş midir? Karbon ayak izi, hayvan ölümleri ve ekosistem üzerindeki riskler açısından alınan önlemler nelerdir?
- 2- Bölgedeki endemik türler nasıl koruma altına alınacaktır?
- 3- Gediz ilçesinin deprem bölgesinde olduğu dikkate alındığında, maden faaliyetlerinin deprem riski açısından değerlendirmesi yapılmış mıdır?
- 4- Anadolu Export Madencilik şirketinin faaliyetlerinin denetimi nasıl gerçekleştirilecektir?
- 5- Maden sahasında çıkarılan cevherler hangi tesislerde işlenecektir?
- 6- Bölgede maden faaliyetleri esnasında kullanılacak siyanür havuzlarının yerleri tam olarak nerede olacaktır ve olası kapasite artırımı durumunda yeni siyanür havuzları kurulacak mıdır?
- 7- Revize edilen ÇED raporunun, pek çok kriter açısından yetersiz olduğu yönündeki iddialar göz önüne alındığında, bu raporun hukuki ve çevresel yeterliliği Bakanlığınız tarafından nasıl değerlendirilmiştir?
- 8- Söz konusu altın madeninde çıkartılacak cevherin Türkiye ekonomisine öngörülen katkısı nedir?

9- Bu kesim ve madencilik işlemlerinin, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle ne ölçüde uyumlu olduğu Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?

CEVAPLAR

Kütahya İli'nin Gediz İlçesi'ne bağlı Karaağaç Köyü'nde İR:85899 ruhsat numaralı sahada yapılması planlanan "*İR:85899 Nolu Yıldız Altın-Gümüş Madeni Kapasite Artırımı, Cevher Zenginleştirme Tesisi ve Kırma Eleme Tesisi*" projesi ile ilgili yürütülen Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinde, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri de alınarak bahse konu proje için 08.05.2019 tarihli ve 5508 sayılı ÇED Olumlu Karar'ı verilmiştir. Karar sonrasında, ÇED Olumlu Kararı'nın yürütmesinin durdurulması ve iptali talebiyle Bakanlığımız aleyhine Kütahya İdare Mahkemesi'nin 2019/348 Esası'na kayden açılan davalar sonucunda 16.12.2019 tarihli ve E.2019/348, K.2019/738 sayılı karar ile dava konusu işlemin iptaline hükmedilmiştir.

İptal kararı Danıştay 6. Dairesi nezdinde temyiz edilmiş olup, ilgili Daire'nin 28.04.2020 tarihli ve E.2020/709, K.2020/3859 sayılı kararı ile temyiz istemlerinin reddi ile Kütahya İdare Mahkemesi'nin 16.12.2019 tarihli ve E.2019/348, K.2019/738 sayılı kararının onanmasına karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere hükmedilmiş ve bu suretle Kütahya İdare Mahkemesi'nin bahse konu kararı kesinleşmiştir.

Bahse konu proje ilgili olarak, Bakanlığımızın 2009/7 sayılı Genelgesi gereğince Mahkemece yürütmesi durdurulan / iptal kararı verilen mahkeme kararı gerekçelerini yerine getirmek koşuluyla İnceleme Değerlendirme Kurulu (İDK) toplantısı aşamasından ÇED süreci yeniden başlatılmıştır. Söz konusu proje ile ilgili olarak 21.06.2021 tarihinde Mahkeme'nin iptal kararı gerekçeleri yerine getirilerek hazırlanan ÇED Raporu Bakanlığımıza sunulmuştur. Mahkeme gerekçeleri dikkate alınarak proje kapsamından zenginleştirme tesisi çıkarılmıştır.

Sonuç olarak; Kütahya İli'nin Gediz İlçesi'ne bağlı Karaağaç Köyü'nde İR:85899 ruhsat numaralı sahada yapılması planlanan "*Yıldız Altın-Gümüş Madeni Kapaiste Artırımı ve Kırma-Eleme Tesisi*" projesi hakkında ÇED Yönetmeliği'nin 14. maddesi gereğince Bakanlığımızca "*Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumsuz Kararı*" verilmiştir.

Davacı Anadolu Export Maden Sanayi ve Tic. A.Ş. vekili tarafından, bahse konu "*Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumsuz*" kararının; hukuka aykırı olduğu, sebep, konu ve amaç unsurları yönünden sakatlık içerdiği, idarenin takdir yetkisini, gerekli araştırma ve incelemeleri yapmaksızın ve üstün kamu yararı gözetilmeksizin kullandığı ileri sürülerek iptali" talebiyle, Kütahya İdare Mahkemesi'nin 2023/34 Esası'na kayden Bakanlığımız aleyhine açılan davada, 10.10.2024 tarihli ve E:2024/34 - K:2024/987 Esas sayılı karar ile "*davanın reddine*" karar verilmiş, söz konusu kararın bozulması istemine ilişkin davacı tarafından temyiz yoluna gidilmesi neticesinde; Bakanlığımıza tebliğ edilen, Danıştay 4. Dairesi'nin 25/02/2025 tarihli ve 2024/3705 E. 2025/1128K. sayılı kararı ile "*Bozulmasına*" kesin karar verilmiştir.

Danıştay 4. Dairesi'nin 25/02/2025 tarihli ve 2024/3705E. 2025/1128K. sayılı kararı ile "*Bozulmasına*" karar verilmesi üzerine ilk derece mahkemesine gönderilen dosyada 2025/294E. Esası ile görülmekte olan davaya ilişkin olarak 04/07/2025 tarihinde keşif ve bilirkişi incelemesi gerçekleşmiş olup, dava süreci devam etmektedir.